

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

1/2 Tetor 2019

1/3 Nentor 2022

1/4 Dhjetor 2025

1. IDENTIFIKIMI I SUBSTANCËS/PËRZIERJES DHE KOMPANISË		
1.1 Identifikimi i Substancës	Çimentoja Portland, kompozite: CEM II / B-M (W-L) 42.5R CEM II / B-M (W-L) 52.5N CEM II / C-M(W-P-L)42.5N	
1.2 Përdorimet e identikuara relevante të substancës ose përzierjes dhe përdorimet që nuk rekomandohen	Çimentot përdoren në instalimet industriale për prodhimin/formulimin e lidhjeve hidraulike për punën e ndërtimit, të tilla si betoni me përzierje të gatshme, llaçet, suvat, finot, allçitë si dhe betoni i parapërgatitur. Çimentot e zakonshme dhe përzierjet që përmbajnë çimento (lidhjet hidraulike) përdoren në industri, nga profesionistët si dhe nga konsumatorët në punën ndërtimore, brenda dhe jashtë. Përdorimet e identikuara dhe përzierjet që përmbajnë çimento mbulojnë produktet e thata dhe produktet në suspensione të lëngshme (qiriq). Shikoni pjesën 16.2 për më tepër informacione lidhur me përshkruesit e përdorimit dhe kategoritë. Çdo përdorim që nuk përmendet këtu, nuk rekomandohet.	
1.3 Prodhuesi	Titan Sharrcem Sh.P.K Adresa: St. Adem Jashari 71510 Hani Elezit, Kosovo Telephone number: 00383 290 385 500 Health and safety: bujar.aliu@sharrcem.com Environment: zenulla.burniku@sharrcem.com Quality: teodor.zguro@sharrcem.com	
1.4 Telefoni emergjent	00383 38 500 600	
Telefonat tjerë të nevojshëm	QKUK. Hospital Pristina : 00383 38 500 600 Oret e operimit: 24 / 7	
2. IDENTIFIKIMI I RREZIQEVE		
2.1. Klasifikimi i substancës ose përzierjes		
2.1.1 Sipas rregullores (EC) Nr. 1272/2008		
Klasa e rrezikut	Rreziku Kategoria	Pasqyrat e rrezikut
Pezmatimi i lëkurës	2	H315: Shkakton pezmatim të lëkurës
Dëm serioz të syve/pezmatim të syve	1	H318: Shkakton dëm serioz të syve

Ndjeshmëri të lëkurës	1B	H317: Mund të shkaktojë reaksion alergjik të lëkurës
Pezmatim i traktit respirativ nga ekspozimi ndaj toksicitetit të organit specifik	3	H335: Mund të shkaktojë pezmatim respirativ

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC) Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: **Çimentoja**

2.2 Elementet e emërimit

2.2.1 Sipas rregullores (EC) Nr. 1272/2008

Piktogramet e Rrezikut

Vëmendja ndaj Rrezikut

Pasqyrat e rrezikut

H318 Shkakton dëm serioz të syve
 H315 Shkakton pezmatim të lëkurës
 H317 Mund të shkaktojë reaksion alergjik të lëkurës
 H335 Mund të shkaktojë pezmatim respirativ

Pasqyrat parandaluese

P102: Të mbahet larg fëmijëve P264: Të lahet tërësisht pas manipulimit
 P272: Teshat e kontaminuara të punës nuk duken të lihen në vend të punës P280: Vishni doreza mbrojtëse/tesha mbrojtëse/mbrojtëse të syve/mbrojtëse të fytyrës
 P305+P351+P338+P310: NËSE NË SY: Shpërlani me kujdes me ujë për disa minuta. Hiqni thjerrëzat, nëse i keni dhe është lehtë për t'i hequr. Vazhdoni me shpëlarje. Menjëherë thirrni QENDRËN E HELMEVE ose mjekun
 P302+P352+P333+P313: NËSE NË LËKURË: Të lahet me shumë sapun dhe ujë. Nëse ndodh pezmatimi i lëkurës ose skuqja: Merrni këshillë/vëmendje mjekësore
 P261+P304+P340+P312: T'i shmangeni inhalimit të pluhurit/tymit/gazit/mjegullës/avujve/spërkatësit. NËSE E INHALONI: Largoni viktimën te një vend ku ka ajër të pastër dhe mbani në pozitë që është e rehatshme për frymëmarrje. Thirrni QENDRËN E HELMEVE ose mjekun nëse nuk ndjeheni mirë.
 P321: Trajtim specifik
 P362: Zhvishni teshat e kontaminuara dhe lani ato para se t'i përdorni prapë
 P501: Hidhni përmbajtjet/kontejnerin sipas rregullave në fuqi

Informacione plotësuese

Kontakti i lëkurës me çimento të lagësht, beton të freskët ose llaç mund të shkaktojë pezmatim, dermatit ose djegie. Mund të shkaktojë dëm të produkteve të prodhuara nga alumini ose metalet tjera jo fisnike.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: **Çimentoja**

2,3. Rreziqet tjera

Çimentoja nuk i përmbush kriteret për PBT ose vPvB sipas Shtojcës III të Reach (Rregullorja (EC) Nr. 1907/2006)

Produkti përmban agjent për zvogëlimin e kromatit. Si rrjedhojë, përmbajtja e kromit të tretshëm (VI) është më pak se 2

ppm. Nëse kushtet e ruajtjes nuk janë të duhura ose periudha e ruajtjes tejkalohet, efektiviteti i agjentit zvogëluar mund të zvogëlohet, dhe çimentoja mund të bëhet e ndjeshme për lëkurën (R43 resp. H317 ose EUH203).

3. PËRBËRJA/INFORMACIONET PËR PËRBËRËSIT

3.1. Përzierjet

Llojet e zakonshme të çimentos sipas standardeve EN 197-1 (çimentot e zakonshme):

Klinkeri i çimentos Portland 65-100%

Guri gëlqeror - 0-30%

Gjipsi - 3-10%

Agjenti zvoqëluar - 0-0,5%

Material ndihmës për bluarje - 0-0,05%

Komponentët që paraqesin rreziqet ndaj shëndetit dhe mjedisit

Përbërësi	% [pesha]	EC nr.	CAS nr.	REACH Nr. i Regjistrimit	Rregullorja e Klasifikimit 1272/2008	
Klinkeri i çimentos Portland	50-100%	266- 043.-4	65997- 15-1	Përjashtuar nga regjistrimit	Pezmatimi i lëkurës 2	H315
					Ndjeshmëria e lëkurës 1B	H317
					Dëmi i syve 1	H318
					STOT SE 3 - Ekspozimi ndaj toksicitetit të organeve specifike	H335
					Pezmatimi i lëkurës 2	H315

Pluhuri i qyngjit	0,1-5%	270-659-9	68475-76-3	01-2119486767-17-xxxx	Ndjeshmëria e lëkurës 1B	H317
					Dëmi i syve	H318
					STOT SE 3 - Ekspozimi ndaj toksicitetit të organeve specifike	H335
Të tjera (agjenti zvolgëlues dhe materiali ndihmës për bluarje)	0-0,5% 0-0,05%	Nën kufijtë e përqendrimit të përcaktuar në CLP 1272/2008				

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: **Çimentoja**

° Pjesa individuale e numrit të regjistrimit mund të anashkalohet nga furnizuesi i përzierjes me kusht që:

(a) Ky furnizues merr përgjegjësinë për ta dhënë numrin e plotë të regjistrimit sipas kërkesës për qëllime të zbatimit, ose nëse

Numri i plotë i regjistrimit nuk është në dispozicion të tij, për ta përcjellë kërkesën te furnizuesi i tij, në pajtim me pikën (b); dhe

(b) Ky furnizues ia ofron numrin e plotë të regjistrimit autoritetit të Shtetit Anëtar që është përgjegjës për zbatim (në tekstin e mëtejme

i referuar si "autoriteti zbatues") brenda 7 ditëve pas kërkesës, të pranuar ose drejtpërdrejtë nga autoriteti zbatues ose të përcjellë nga

pranuesi i tij, ose, nëse numri i plotë i regjistrimit nuk është në dispozicionin e tij, ky furnizues do ta përcjellë kërkesën te furnizuesi i tij brenda 7 ditëve sipas

kërkesës dhe në të njëjtën kohë e informon autoritetin zbatues për të.

Kjo nuk zbatohet për përzierjet e importuara.

4. MASAT E NDIHMËS SË PARË

4.1 Përshkrimi i masave të ndihmës së parë

Shënime të përgjithshme

Nuk ka nevojë për pajisjeve për mbrojtje personale për reaguesit e ndihmës së parë. Punëtorët e ndihmës së parë duhet t'i shmangen kontaktit

me çimenton e lagësht ose përzierjet që përmbajnë çimenton e lagësht.

Pas kontaktit me sy

Mos i fërkoni sytë për ta shmangur dëmin e mundshëm të korneas si rezultat i stresit mekanik.

Hiqni thjerrëzat nëse i keni. Uleni kokën kah syri i lënduar, hapeni kapakun e syrit sa më shumë dhe pastroni syrin(sytë)

menjëherë duke e shpërlarë shumë me ujë të pastër për së paku 20 minuta për largimin e të gjitha grimcave.

Shmanguni pastrimit të grimcave në syrin e pa lënduar. Nëse është e mundur, përdorni ujë izotonik (0.9% NaCl). Kontaktoni një specialist të

mjekësisë profesionale ose një specialist të syrit.

Pas kontaktit me lëkurë

Për çimenton e thatë, largoni dhe shpërlani me shumë ujë.

Për çimenton e lagësht, lajeni lëkurën me shumë ujë.

Largoni veshjet, mbathjet, orët e kontaminuara dhe pastroni shumë para se t'i ripërdorni.

Kërkoni trajtim mjekësor në të gjitha rastet e pezmatimit ose djegieve.

Pas inhalimit

Vendoseni personin në ajër të pastër. Pluhuri në fyt dhe kanalet e hundës duhet të pastrohet në mënyrë spontane.

Kontakti

Mjekun nëse pezmatimi vazhdon ose nëse krijohet më vonë ose nëse vazhdon sikleti, kollitja ose simptomat tjera.

Pas tretjes

Mos e nxitni vjelljen. Nëse personi është i vetëdijshëm, pastroni gojën me ujë dhe i jepni shumë ujë për të

pirë. Kërkoni ndihmë të menjëhershme mjekësore ose kontaktonin qendrën kundër helmimit.

4.2. Simptomat dhe efektet më të rëndësishme, si akute ashtu edhe të vonuara

Sytë: Kontakti i syve me çimento (të thatë ose të lagësht) mund të shkaktojë lëndime serioze dhe me gjasë të pakthyeshme.

Lëkura:

Çimentoja mund të ketë një efekt pezmatues në lëkurën e lagësht (për shkak të djersitjes ose lagështisë) pas kontaktit të zgjatur ose mund të shkaktojë dermatit pas kontaktit të përsëritur.

Kontakti i zgjatur i lëkurës me çimento të lagësht ose beton të lagësht mund të shkaktojë djegie serioze sepse ato zhvillohen

pa u ndjerë dhembja (për shembull kur gjunjëzoheni në beton të lagësht madje edhe me pantallona veshur).

Për më tepër hollësi shikoni Referencën (1).

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

Inhalimi: Inhalimi i vazhdueshëm i pluhurit ose çimentos së zakonshme përgjatë një kohe të gjatë rrit

rrezikun e shkakimit të sëmundjes së mushkërive.

Mjedisi: Gjatë përdorimit normal, çimentoja e zakonshme nuk është e rrezikshme për mjedisin.

4.3. Treguesi i nevojës për ndonjë vëmendje të menjëhershme mjekësore dhe trajtim special

Kur ta kontakti mjekun, merreni këtë SDS me vete.

5. MASAT PËR LUFTIMIN E ZJARRIT

5.1 Mediumet për fikje të zjarrit

Çimentot e zakonshme nuk janë të djegshme.

5.2 Rreziqet e veçanta që burojnë nga substanca ose përzierja

Çimentot nuk djegen dhe nuk shpërthejnë dhe nuk e ndihmojnë ose mbështesin djegien e materialeve tjera.

5.3 Këshillat për zjarrfikësit

Çimentoja nuk paraqet rreziqe që ndërlidhen me zjarrin. Nuk ka nevojë për pajisjeve të veçanta mbrojtëse për zjarrfikësit.

6. MASAT E LIRIMIT AKSIDENTAL

6.1. Parandalimet personale, pajisjet mbrojtëse dhe procedurat e emergjencës

6.1.1 Për personelin jo-emergjent

Vishni pajisjet mbrojtëse sikurse përshkruhen në Pjesën 8 dhe zbatoni këshillën për manipulim dhe përdorim të sigurt

siç përcaktohet në Pjesën 7.

6.1.2 Për reaguesit emergjent

Procedurat e emergjencës nuk nevojiten.

Mirëpo, mbrojtja respirative është e nevojshme në situatat me nivele të larta të pluhurit.

6.2 Parandalimet mjedisore

Mos e hidhni çimenton në sistemet e kanalizimit ose në trupat ujore (p.sh. përroje)

6.3 Metoda dhe materiali për kontrollim dhe pastrim

Mblidheni derdhjen në një gjendje të thatë nëse është e mundur.

Çimentoja e thatë

- ✓ Përdorni metodat e pastrimit të tilla si pastrimi me vakum ose ekstraktimi me vakum (njësitë industriale portabël,

të pajisura me filtrat të ajrit me efikasitet të lartë (filtrat EPA dhe HEPA, EN 1822-1:2009) ose teknikën ekuivalente (që

nuk shkaktojnë shpërndarjen e ndotësve në ajër. Kurrë mos përdorni ajër të kompresuar.

- ✓ Në mënyrë alternative, pastroni pluhurin me fshesë, fshesë të lagët ose përmes spërkatësve apo zorrëve të ujit

(pastrim i lehtë për parandalimin shpërndarjes së pluhurit në ajër) dhe largoni substancat gjysmë të lëngshme. Nëse nuk është e mundur, largoni substancat gjysmë të lëngshme me ujë (shikoni Çimentoja e lagësht).

- ✓ Kur pastrimi i lagësht ose pastrimi i zakonshëm nuk është i mundur dhe vetëm pastrimi i thatë me brusha mund të bëhet

sigurohuni që punëtorët të pajisen me pajisje të duhura për mbrojtje personale dhe parandaloni shpërndarjen e pluhurit.

Shmanguni inhalimit të çimentos dhe kontaktit me lëkurë. Vendosni materialet e derdhura në një kontejner. Ngurtësoni materialet para hedhjes sikurse përshkruhet në Pjesën 13.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Çimentoja e lagësht

Pastroni çimenton e lagësht dhe vendoseni në një kontejner. Lëreni materialin të thahet dhe ngurtësoni atë para hedhjes sipas përshkrimit në Pjesën 13.

6.4 Referencë në pjesët tjera

Shikoni pjesët 8 dhe 13 për më tepër hollësi.

7. MANIPULIMI DHE RUAJTJA

Mos manipuloni ose ruani materialet afër ushqimit dhe pijeve ose materialeve që prodhojnë tym.

7.1 Masat parandaluese për manipulim të sigurt

7.1.1 Masat mbrojtëse

Zbatoni rekomandimet ashtu siç përcaktohen në Pjesën 8. Për pastrimin e çimentos së thatë shikoni paragrafin 6.3.

Masat për parandalimin e zjarrit

Nuk zbatohet.

Masat për parandalimin e aerosolit dhe prodhimin të pluhurit

Mos fshini me fshesë. Përdorni metodat e pastrimit të thatë të tilla si pastrimi me vakum ose ekstraktimi me vakum, që

nuk shkaktojnë shpërndarjen e substancave në ajër.

Për më tepër informacione, referohuni udhëzimeve praktike të miratuara sipas Marrëveshjes së Dialogut

Social për Mbrojtjen e Shëndetit të Punëtorëve përmes Manipulimit të Mirë dhe Përdorimit të Silicit Kristalor dhe Produkteve që e Përmbajnë

atë, nga shoqatat sektoriale evropiane për punonjës dhe punëdhënës, në mesin e të cilave Është CEMBUREAU. Këto praktika

për manipulim praktik mund të gjenden në linkun vijues: [http://www.nepsi.eu/agreement-good-practiceguide/](http://www.nepsi.eu/agreement-good-practiceguide/good-practice-guide.aspx)

good-practice-guide.aspx.

Masat për mbrojtjen e mjedisit

Nuk ka masa të veçanta

7.1.2 Informacionet për higjienën e përgjithshme profesionale

Mos manipuloni ose ruani materialet afër ushqimit dhe pijeve ose materialeve që prodhojnë tym. Në mjediset me pluhur, vendoseni maskën e pluhurit dhe syzet mbrojtëse.

Përdorni dorezat mbrojtëse për ta shmangur kontaktin me lëkurë.

7.2 Kushtet për ruajtje të sigurt, përfshirë ndonjë pajtueshmëri

Çimentoja në sasi të mëdha duhet të ruhet në silose që janë rezistente ndaj ujit, të thata (dmth. me kondenzim

të brendshëm minimal), të pastra dhe të mbrojtura nga kontaminimi.

Rreziku nga zënia e frymës: Për parandalimin e zënies së frymës, mos hyni në hapësira të mbyllura, të tilla si silosi, hambari

Kamioni, apo kontejnerë tjerë për ruajtje apo hapësirë që ruan ose përmban çimento pa i marrë masat e duhura të sigurisë. Çimentoja mund rritet në sasi ose të ngjitet në muret e hapësirës së mbyllur. Çimentoja mund të grisitet, shembet ose të rrëzohet papritmas.

Produktet e paketuara duhet të ruhen në thasë të mbyllur dhe të mos jetë në kontakt me tokën si dhe në kushte të ftohta dhe të thata

dhe të mbrojtura nga thatësira e tepërt për ta shmangur degradimin e cilësisë. Thasët duhet të vendosen në një mënyrë të qëndrueshme.

Mos përdorni kontejnerë të aluminit për ruajtje ose transport të përzierjeve që përmbajnë çimento të lagësht për shkak të papajtueshmërisë së materialeve.

7.3 Përdorimi i fundit specifik

Nuk ka informacione shtesë për përdorimet e fundit specifike (shikoni pjesën 1.2)

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

8. KONTROLLET E EKSPOZIMIT/MBROJTJA PERSONALE

8.1 Parametrat e kontrollit

<i>Vlerat e kufirit të ekspozimit</i>	<i>Vlera (si 8 h T_{EA}), mg/m³</i>	<i>Referenca ligjore</i>
Vlerat e kufirit të ekspozimit për pluhurin e çimentos në mjedisin e punës	10	Nr 537 i Aneksit të Rregullores Nr. 13/2003 rregullon mbrojtjen e punëtorëve nga rreziqet lidhur me ekspozimin në vendin e punës ndaj agjentëve të dëmshëm kimik

Inhalimi DNEL₁ (8h): 10 mg/m³ DNEL

dermal: nuk zbatohet
DNEL oral: nuk është relevant
DNEL i referohet pluhurit respirativ.

Për punëtorët, nuk zbatohet DNEL për ekspozim dermal, as nga studimet e rrezikut njerëzor e as nga përvoja njerëzore. Pasi që çimentot klasifikohen si pezmatuese ndaj lëkurës dhe syve, ekspozimi dermal duhet të minimizohet përdoruesit është i realizueshëm në aspektin teknik.

Uji PNEC₂ : nuk zbatohet për sedimentin PNEC: nuk zbatohet për dheun PNEC: nuk zbatohet

Vlerësimi i rrezikut të ndarjeve mjedisore bazohet në ndikimin e pH të fituar në ujë. Ndryshimet e mundshme të pH në ujin sipërfaqësor, ujin tokësor dhe mbeturinave ujore STF nuk duhet ta ngrisin vlerën 9.

8.2 Kontrollat e ekspozimit

Për secilin PROC individual, përdoruesit mund të zgjedhin nga opsioni A) ose B) në tabelën e mëposhtme sipas mënyrës që më së miri i përshkruan situatën specifike. Nëse një opsion përzgjidhet, atëherë opsioni i njëjtë duhet të zgjidhet në tabelën nga pjesa "8.2.2 Masat individuale mbrojtëse të tilla si pajisjet personale të mbrojtjes". Specifikimi i pajisjeve për mbrojtje respirative. Vetëm kombinimet mes A) - A) dhe B) - B) janë të mundshme.

8.2.1 Kontrollat e duhura inxhinjerike

Masat për zvogëlimin e prodhimit të pluhurit dhe shmangies së përhapjes së pluhurit në mjedis të tilla si largimi i pluhurit ventilimi dhe metodat e pastrimit të thatë që nuk shkaktojnë shpërndarjen e ndotësve në ajër.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

A) Kontrolltet e duhura inxhinjerek - çimentoja: inhalimi DNEL i 10 mg/m³

SHF RYT ËZI MI	Proc*	Ekspozimi	Kontrollet e lokalizuara	Efikasiteti
Prodhimi industrial/formulimi i ndërtesës hidraulike dhe materialeve ndërtimore.	2, 3	Kohëzgjatja nuk kufizohet (deri 480 minuta për ndërrim, 5 ndërrime në javë)	Nuk kërkohet	-
	14, 26		A) ventilimi i përgjithshëm ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të tymit	- 78 %
	5, 8b, 9		A) ventilimi i përgjithshëm ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të tymit	17 % 78 %
Përdorimet industriale të ndërtesës së thatë hidraulike dhe materialeve ndërtimore (brenda, jashtë)	2		Nuk kërkohet	-
	14, 22, 26		A) Nuk kërkohet ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të tymit	- 78 %
	5, 8b, 9		A) ventilimi i përgjithshëm ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të tymit	17 % 78 %
Prodhimet industriale të suspensionit të lagësht të ndërtesës hidraulike dhe materialeve ndërtimore.	7		A) Nuk kërkohet ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të tymit	- 78 %
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		Nuk kërkohet	-
Përdorimi profesional i ndërtesës së thatë hidraulike dhe materialeve ndërtimore (brenda, jashtë)	2		Nuk kërkohet	-
	9, 26		A) Nuk kërkohet ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të tymit	- 72 %
	5, 8a, 8b, 14	A) Nuk kërkohet ose B) Ventilimi i integruar lokal i shkarkimit të tymit	- 87 %	
	19	Kontrollet e lokalizuara nuk zbatohen, përpunimi vetëm në dhoma mirë të ventiluara ose jashtë.	-	
Prodhimet profesionale të suspensionit të lagësht të ndërtesës	11	A) Nuk kërkohet ose B) Ventilimi gjenerik lokal i shkarkimit të	- 72 %	

hidraulike dhe materialeve ndërtimore.		tymit	
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10,	Nuk kërkohet	-

13, 14,
19

* PROC's janë përdorimet e identifikuara dhe të përkufizuara në pjesën 16.2.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

B) Kontrollat e duhura inxhinjrike – pluhuri i qyngjit dhe klinkeri: njëjtë si çimentoja.

C) Kontrollat e duhura inxhinjrike - materialet që ndihmojnë bluarjen dhe agjenti zvogëlues: Nuk është relevante sepse

koncentrimet e këtyre substancave janë nën kufizimet e koncentrimin të përcaktuara në CLP 1272/2008 (shikoni pikën 3).

8.2.2 Masat e mbrojtjes individuale të tilla si pajisjet për mbrojtje personale Të

përgjithshme: Gjatë punës shmanguni gjunjëzimit në llaç të freskët ose beton kurdo që është e mundur. Nëse gjunjëzimi është absolutisht

i nevojshëm atëherë pajisjet e duhura personale rezistente ndaj ujit duhet të përdoren. Mos hani, pini, ose konsumoni

cigare kur punoni me çimento për t'ju shmangur kontaktit me lëkurë ose gojë. Para fillimit të punës me çimento,

përdorni krem dhe e ripërdorni në intervale të rregullta kohore Menjëherë pas punës me çimento ose materiale që përmbajnë çimento, punëtorët duhet të lahen ose përdorin losion për lëkurë Largoni veshjet, mbathjet, orat e kontaminuara dhe pastroni shumë para se t'i ripërdorni.

Mbrojtja e syve/fytyrës

Përdorni syzet e aprovuara ose syzet e sigurisë sipas EN 166 kur të manipuloni me çimento të thatë ose të lagësht për parandalimin e kontaktit me sy.

Mbrojtja e lëkurës

Përdorni syze mbrojtëse që i rezistojnë ujit dhe alkalineve (p.sh. syze me pambuk të zhytur në nitril me shenjën CE) që nga brenda është i vijëzuar me pambuk; çizme; rroba mbrojtëse me mëngë të gjata si dhe produkte për kujdes të lëkurës (p.sh. kremja) për mbrojtjen e lëkurës nga kontakti i vazhdueshëm me çimenton e lagësht. Kujdes i veçantë duhet të kushtohet për tu siguruar që çimentoja e lagësht mos të futet në çizme Për syzet, duhet të respektohet koha maksimale e mbajtjes së tyre për shmangien e problemeve me lëkurë.

Në disa rrethana, të tilla kur shtrohet betoni ose perdahi, pantallonat ose kapakët e gjunjëve që i rezistojnë ujit janë të domosdoshme.

Ekzaminimet kanë treguar që syzet me pambuk të zhytur në nitril (trashësia e shtresës ca. 0.15 mm) me shenjimin CE, nga brenda i vijëzuar me pambuk, ofrojnë një mbrojtje të mjaftueshme për 480 min. Ndërroni syzet e lagështa. Mbani të gatshme dorezat për t'i ndërruar.

Mbrojtja respirative

Kur një person mund t'i ekspozohet niveleve të pluhurit përmbi kufijve të ekspozimit, përdorni mbrojtje të duhur respirative. Lloji i mbrojtjes respirative duhet të zbatohet për nivelin e pluhurit dhe të jetë në pajtim me standardin relevant EN, (p.sh. EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827) ose standardin nacional.

Rreziqet termike

Nuk zbatohet.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

A) Masat për mbrojtje individuale të tilla si pajisjet për mbrojtje personale - çimentoja: inhalimi DNEL prej 10 mg/m³

Për dori mi	PROC*	Ekspozimi	Specifikimi i pajisjeve për mbrojtje respirative (RPE)	RPE ^a prote
Prodhimi industrial/formulimi i ndërtesës hidraulike dhe materialeve ndërtimore.	2, 3	Kohëzgjatja nuk kufizohet (deri 480 minuta për ndërrim, 5 ndërrime në javë)	Nuk kërkohet	-
	14, 26		A) Maska FFP1 ose B) Nuk kërkohet	APF = -
	5, 8b, 9		A) Maska FFP2 ose B) maska FFP1	APF = APF =
Përdorimet industriale të ndërtesës së thatë hidraulike dhe materialeve ndërtimore (brenda, jashtë)	2		Nuk kërkohet	-
	14, 22, 26		A) Maska FFP1 ose B) Nuk kërkohet	APF = -
	5, 8b, 9		A) Maska FFP2 ose B) maska FFP1	APF = APF =
Prodhimet industriale të suspensionit të lagësht të ndërtesës hidraulike dhe materialeve ndërtimore.	7		A) Maska FFP1 ose B) Nuk kërkohet	APF = -
	2, 5, 8b, 9, 10, 13, 14		Nuk kërkohet	-
	2		Maska FFP1	APF =

Përdorimi profesional i ndërtesës së thatë hidraulike dhe materialeve ndërtimore (brenda, jashtë)	9, 26	A) Maska FFP2 ose B) Maska FFP1	APF = 10 APF = 4
	5, 8a, 8b, 14	A) Maska FFP3 ose B) Maska FFP1	APF = 20 APF = 4
	19	Maska FFP2	APF = 10
Prodhimet profesionale të suspensionit të lagësht të ndërtesës hidraulike dhe materialeve ndërtimore.	11	A) Maska FFP2 ose B) Maska FFP1	APF = 10 APF = 4
	2, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 19	Nuk kërkohet	-

* PROC's janë përdorimet e identifikuara dhe të përkufizuara në pjesën 16.2.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

Një pasqyrë e APF-ve të RPE të ndryshme (sipas EN 529:2005) mund të gjenden në fjalorin e MEASE (16).

Çdo RPE si në përshkrimin e mësipërm do të përdoret nëse parimet në vijim zbatohen paralelisht: kohëzgjatja e punës (krahasuar me "kohëzgjatjen e ekspozimit" si më lart) duhet të pasqyrojë stresin fiziologjik shtesë për punëtorin për shkak të rezistencës së frymëmarrjes dhe masës së vet RPE, për shkak të stresik të rritur termik nga mbulimi i kokës. Për më tepër, do të konsiderohet që aftësia e punëtorit për përdorimin e mjeteve dhe komunikimin zvogëlohen gjatë mbajtjes së RPE. Për arsyt e mësipërme, punëtori duhet të jetë (i) i shëndetshëm (posaçërisht marrë parasysh problemet mjekësore që mund të ndikojnë në përdorimin e RPE), (ii) kanë karakteristika të fytyrës që zvogëlojnë rrjedhje mes fytyrës dhe maskës (për shkak të vragave dhe qimeve në fytyrë). Pajisjet e rekomanduara më lartë që mbështeten në mbulimin e shtrëngueshëm të fytyrës nuk do të ofrojnë mbrojtje të nevojshme përveç nëse ata i përshtaten konturave të fytyrës në mënyrë të duhur dhe të sigurt. Punëdhënësi dhe personat e vet-punësuar kanë përgjegjësi ligjore për mirëmbajtje dhe zbatim të pajisjeve për mbrojtje respirative dhe menaxhimin e përdorimit të tyre të duhur në vend të punës. Prandaj, ato duhet të përkufizojnë dhe dokumentojnë një politikë të përshtatshme për një program për pajisjet e mbrojtjes respirative përfshirë trajnimin e punëtorëve.

B) Masat e mbrojtjes individuale të tilla si pajisjet për mbrojtje personale - pluhuri i qyngjtit dhe klinkeri:

njëjtë sikurse çimentoja.

C) Masat e mbrojtjes individuale të tilla si pajisjet për mbrojtje personale - materiali për ta ndihmuar bluarjen dhe agjentin

zvogëlues: Nuk është relevante sepse përqendrimet e këtyre substancave janë nën kufijtë e përqendrimet të përcaktuara në CLP 1272 / 2008 (shikoni pikën 3).

8.2.3 Kontrollat e ekspozimit mjedisor

Ajri: Kontrolli i ekspozimit mjedisor për emetimin e grimcave të çimentos në ajër duhet të jetë në pajtim me teknologjinë dhe rregulloret në dispozicion për emetimin e grimcave të pluhurit.

Uji: Mos e derdhni çimenton në sistemet e kanalizimit ose në trupat ujor, për ta shmangur pH-në e lartë Përmbi pH 9

ndikimet negative ekotoksikologjike janë të mundshme.

Kontrolli i ekspozimit mjedisor është relevant për mjedisin ujor si emetime të çimentove në fazat e ndryshme të ciklit jetësor (prodhimi dhe përdorimi) kryesisht zbatohen në ujërat tokësore dhe të zeza. Efekti ujor dhe vlerësimi i rrezikut mbulon efektin ndaj organizmave/ekosistemeve për shkak të ndryshimeve të mundshme të pH lidhur me shkarkimet hidrokside Toksiciteti i joneve tjera të tretura inorganike pritet të jetë i vogël në krahasim me efektin e mundshëm të pH.

pH i mbeturinave të lëngshme dhe ujit sipërfaqësor nuk duhet ta tejkalojë 9. Përndryshe mund të ketë ndikim në impiantet

Komunale për trajtimin e kanalizimit (STPs) dhe impiantet për trajtimin e ujit dhe mbeturinave industriale (WWTPs). Për këtë vlerësim të ekspozimit, një qasje përmes hapave rekomandohet:

Rreshti 1: Marrja e informacioneve për pH e mbeturinave të lëngshme dhe kontributi i çimentos në pH-në e fituar Nëse pH

është më i lartë se 9 dhe në masë të madhe i atribuohet çimentos, veprimet e mëtejme nevojiten për ta demonstruar përdorimin e sigurt.

Rreshti 2: Marrja e informacioneve për pH e ujit të pranuar pas pikës së shkarkimit. pH i ujit të pranuar nuk duhet ta tejkalojë vlerën 9.

Rreshti 3: Të matet pH në ujin e pranuar pas pikës së shkarkimit. Nëse pH është nën 9, përdorimin i sigurt demonstron në mënyrë të arsyeshme. Nëse pH është përtej 9, masat për menaxhimin e rrezikut duhet të zbatohen: mbeturinat e lëngshme duhet t'i nënshtrohen neutralizimit, për të siguruar përdorim të sigurt të çimentos gjatë fazës së prodhimit ose përdorimit.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

Toka dhe mjedisi tokësor: Nuk janë të nevojshme masa të veçanta për kontrollin e emetimit për ekspozim ndaj mjedisit tokësor.

9. KARAKTERISTIKAT FIZIKE DHE KIMIKE

9.1 Informacionet për karakteristikat themelore fizike dhe kimike

Këto informacione zbatohen për tërë përzierjen:

- ✓ Dukja: Çimentoja e thatë është një material inorganik i ngurtë tokësor (pluhur i hirtë ose i bardhë). Madhësia kryesore e grimcave: 5-30 µm
- ✓ (Era: Pa erë:
- ✓ Pragu i erës: Nuk ka prag të erës, pa erë
- ✓ pH: (T = 20°C në ujë, proporcioni ujë-masë e ngurtë 1:2): 11-13,5
- ✓ Pika e shkrirjes: > 1 250 °C
- ✓ Pika fillestare e vlimit dhe kufiri i vlimit: Nuk zbatohet pasi që nën kushte normale atmosferike, pika e

shkrirjes >1 250°C

- ✓ Pika e ndezjes Nuk zbatohet pasi që nuk është lëng
- ✓ Shkalla e avullimit: Nuk zbatohet pasi që nuk është lëng
- ✓ Shkalla e djegies (masë e ngurtë, e gaztë): Nuk zbatohet pasi që është masë e ngurtë që nuk digjet dhe nuk shkakton ose kontribuon

në zjarr përmes fërkimit

- ✓ Kufijtë e sipërm/të ulët të djegies ose shpërthimit: Nuk zbatohet pasi që nuk është gaz djegës
- ✓ Presioni i avullit: Nuk zbatohet pasi që pika e shkrirjes > 1250 °C
- ✓ Dendësia e avullit: Nuk zbatohet pasi që pika e shkrirjes > 1250 °C
- ✓ Dendësia relative: 2.75-3.20;
- ✓ Dendësia e dukshme: 0.9-1.5 g/cm³
- ✓ Tretshmëria(të) në ujë (T = 20 °C): e vogël (0.1-1.5 g/l)
- ✓ Koeficienti i ndarjes: n-oktanol/ujë: Nuk zbatohet pasi që është përzierje inorganike.
- ✓ Temperatura auto-ndezëse: Nuk zbatohet.
- ✓ Temperatura e dekompozimit: Nuk zbatohet pasi që nuk është i pranishëm peroksidi organik
- ✓ Viskoziteti: Nuk zbatohet pasi që nuk është lëng
- ✓ Karakteristikat shpërthyese: Nuk zbatohet. Nuk është shpërthyes ose piroteknik. Nuk është i aftë në vetvete përmes reaksionit

kimik për prodhimin e gazit në temperaturë dhe presion të tillë dhe në atë shpejtësi që shkakton dëm ndaj

mjedisit. Nuk është i aftë i reaksionit kimik ekzotermal vetë-qëndruar.

- ✓ Karakteristikat oksiduese: Nuk zbatohet pasi që nuk shkakton ose kontribuon në djegien e materialeve tjera.

✓

9.2 Informacionet tjera

Nuk zbatohet.

10. QËNDRUESHMËRIA DHE REAKTIVITETI

10.1 Reaktiviteti

Kur të përzihen me ujë, çimentot do të forcohen në një masë të qëndrueshme që nuk është reaktive në mjedise normale.

10.2 Qëndrueshmëria kimike

Çimentot e thata janë të qëndrueshme përderisa ato ruhen si duhet (shikoni pjesën 7) dhe në përputhje me shumicën e

materialeve tjera ndërtimore. Ato duhet të mbahen në kushte të thata.

Kontakti me materiale të pa përputhshme duhet të shmanget.

Çimentoja e lagësht është alkaline dhe nuk është në përputhje me acidet, kripërat e amoniumit, alumin ose metalet tjera

jo fisnike. Çimentoja tretet në acid hidrofluorik për prodhimin e gazit tetrafluorid silikon korroziv.

Çimentoja vihet në reaksion

me ujë për formimin e silikateve dhe kalcium hidroksidit. Silikatet në çimento vihen në reaksion me oksidues të fuqishëm të tillë si

fluori, boron trifluoridi, klor trifluoridi, mangan trifluoridi, dhe oksigjen difluoridi.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

10.3 Mundësia e reaksioneve të rrezikshme

Çimentot nuk shkaktojnë reaksione të rrezikshme.

10.4 Kushtet që duhet shmangur

Kushtet e lagështa gjatë ruajtjes mund të shkaktojnë formimin e xhungave dhe humbjen e cilësisë së produktit.

10.5 Materialet e pa përputhshme

Acidet, kripërat e amoniumit, alumini ose metalet tjera jo fisnike. Përdorimi i pakontrolluar i pluhurit të aluminimit në çimento të lagësht duhet të shmanget gjatë prodhimit të hidrogenit.

10.6. Produktet e rrezikshme nga dekompozimi

Çimentot nuk do të dekompozohen në ndonjë produkt i rrezikshëm.

11. INFORMACIONE TOKSIKOLOGJIKE

11.1 Informacione për efektet toksikologjike - çimento, klinker dhe pluhur i qyngjit

Klasa e rrezikut	Cat	Efekt	Referenca
Toksiciteti akut - dermal	-	Testi i kufirit, te lepuri, kontakt 24 orë, pesha trupore 2,000 mg/kg - nuk është vdekjeprurës. Në bazë të të dhënave në dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk përmbushen.	(2)
Toksiciteti akut - inhalimi	-	Nuk është vërejtur toksicitet akut përmes inhalimit. Në bazë të të dhënave në dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk përmbushen.	(9)
Toksiciteti akut - gojor	-	Nuk ka tregues të toksicitetit gojor nga studimet me pluhurin e furrës së çimentos. Në bazë të të dhënave në dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk përmbushen.	Studime nga literatura
Korrodimi/pezmatimi i lëkurës	2	Çimentoja në kontakt me lëkurën e lagësht mund të shkaktojë trashjen, çarjen ose plasaritjen e lëkurës. Kontakti i zgjatur në kombinim me gërryerjen mund të shkaktojë djegie serioze.	(2) Përvoja njerëzore

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

Dëm serioz të syve/pezmatim të syve	1	<p>Klinkeri i çimentos Portland ka shkaktuar një pasqyrë të përzier të efekteve korneale dhe indeksi i kalkuluar i pezmatimit ishte 128. Çimentot e zakonshme përmbajnë sasi të ndryshme të klinkerit të çimentos Portland, zgjyrës, gjipsit, pozolanëve dhe gurit gëlqeror.</p> <p>Kontakti i drejtpërdrejtë me çimenton mund të shkaktojë dëm korneal nga stresi mekanik, pezmatimi ose inflamacioni i menjëhershëm ose i vonuar. Kontakti i drejtpërdrejtë nga sasi më të mëdha të çimentos së thatë ose spërkatjeve të çimentos së lagësht mund të shkaktojë efekte prej pezmatimit të lehtë të syve (p.sh. Konjunktivitis ose blefaritis) deri te djegiet kimike dhe verbërimi.</p>	(10), (11)
Ndjeshmëria e lëkurës	1B	<p>Disa individë mund të fitojnë eczema pas ekspozimit ndaj pluhurit të çimentos së lagësht, të shkaktuar ose nga niveli i lartë i pH i cili nxit dermatitin pezmatues pas kontaktit të zgjatur, ose nga reaksioni imunologjik ndaj Cr të tretëshëm (VI) i cili nxit dermatitin alergjik.</p> <p>Reagimi mund të ketë një mori formash duke filluar nga skuqjet e lehta deri te dermatiti serioz dhe është një kombinim i dy mekanizmave të lartpërmendur.</p> <p>Nëse çimentoja përmban një agjent për zvogëlimin e Cr të tretëshëm (VI) dhe përderisa periudha e përmendur e efektivitetit të zvogëlimit kromat nuk tejkalohet, një efekt i ndjeshmërisë nuk pritët [Referenca (3)].</p>	(3), (4), (17)
Ndjeshmëria respirative	-	<p>Nuk ka ndonjë tregues të ndjeshmërisë së sistemit respirativ</p> <p>Në bazë të të dhënave në dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk përmbushen.</p>	(1)
Mutagjeniciteti i qelizave të mikrobeve	-	<p>Nuk ka indikacione.</p> <p>Në bazë të të dhënave në dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk përmbushen.</p>	(12), (13)
Karcinogjeniciteti	-	<p>Nuk është konstatuar lidhje shkakore mes ekspozimit të çimentos dhe kancerit.</p>	(1)

	-	Literatura epidemiologjike nuk e mbështet emërimin e çimentos si një karcinogjen i dyshimtë i njeriut. Çimentoja nuk është e klasifikueshme si një karcinogjen te njeriu (Sipas ACGIH A4: Agjentët që shkaktojnë brenga që ata mund të jenë karcinogjen për njeriun por të cilët nuk mund të vlerësohen	(14)
--	---	--	------

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: **Çimentoja**

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

		Pwr shkak tw mungesws sw tw dhwnave konkluzive. Studimet in vitro ose tw shtazwve nuk ofrojnë indikacione tw karcinogjenicitetit qw janw tw mjaftueshme pwr ta klasifikuar agjentin me njw ose mw tepwr klasifikime tw tilla. Nw bazw tw tw dhwnave nw dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk pwrmbushen.
Toksiciteti riprodhues;	-	Nw bazw tw tw dhwnave nw dispozicion, kriteret e klasifikimit nuk pwrmbushen.
Ekspozimi i vetwm STOT	3	Pluhuri i çimentos mund ta pezmatojw fythin dhe traktin respirativ. Kollitja, teshtirja, dhe mungesa e frymwmarrjes mund tw shkaktohet pas ekspozimeve qw janw pwrtej kufijve tw ekspozimit profesional. Nw pwr gjithwsi, modeli i provws qartw tregon qw ekspozimi profesional ndaj pluhurit tw çimentos ka prodhuar deficite nw funksionin respirativ. Mirwpo, provat aktualisht nw dispozicion janw tw pamjaftueshme pwr ta konstatuar me siguri marrwdhwnien doz-wreagim pwr kwto efekte.
Ekspozimi i pwrswritur STOT	-	Nuk ka indikacione pwr COPD. Efektet janw akute dhe pwr shkak tw ekspozimeve tw larta. Nuk janw vwrejtur efekte kronike ose efekte nw koncentrim tw ulwt. Nw bazw tw tw dhwnave nw dispozicion, kriteret e klasifikimit

Përveç ndjeshmërisë së lëkurës, klinkeri i çimentos Portland dhe çimentot e zakonshme kanë karakteristika të njëjta

toksikologjike dhe eko-toksikologjike.

Informacione për efektet toksikologjike të materialit që ndihmon bluarjen dhe agjentit zvogëlues:

Nuk është relevante sepse përqendrimet e këtyre substancave janë nën kufijtë e përqendrimit të përcaktuara në

CLP 1272 / 2008 (shikoni pikën 3).

Gjendjet mjekësore të përkeqësuar nga ekspozimi

Inhalimi i pluhurit të çimentos mund ta përkeqësojë sistemin ekzistues respirativ, sëmundjen(et) dhe ose gjendjet mjekësore si emfizema ose astma dhe/ose gjendjet ekzistuese të lëkurës

dhe/ose syve

12. INFORMACIONET EKOLOGJIKE

12.1 Toksiciteti

Produkti nuk është i rrezikshëm ndaj mjedisit. Testet ekotoksikologjike me çimenton Portland në Daphnia Magna [Referenca (5)] dhe Selenastrum coli [Referenca (6)] kanë treguar ndikim të ulët toksikologjik. Prandaj vlerat LC50 dhe EC50 nuk kanë mundur të përcaktohen [Referenca (7)]. Nuk ka indikacione të toksicitetit të fazës së sedimentit [Referenca (8)]. Mirëpo, shtimi i sasive të mëdha të çimentos në ujë mund të rris pH dhe prandaj mund të jetë toksik ndaj jetës ujore nën disa rrethana.

12.2 Persistenca dhe degradimi

Nuk është relevante pasi që çimentoja është një material inorganik. Pas ngurtësimit, çimentoja nuk paraqet rreziqe të toksicitetit.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: **Çimentoja**

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

12.3 Potencial bioakumulativ

Nuk është relevante pasi që çimentoja është një material inorganik. Pas ngurtësimit, çimentoja nuk paraqet rreziqe të toksicitetit.

12.4 Lëvizshmëria në tokë

Nuk është relevante pasi që çimentoja është një material inorganik. Pas ngurtësimit, çimentoja nuk paraqet rreziqe të toksicitetit.

12.5 Rezultatet e vlerësimit PBT dhe vPvB

Nuk është relevante pasi që çimentoja është një material inorganik. Pas ngurtësimit, çimentoja nuk paraqet rreziqe të toksicitetit.

12.6 Efektet tjera të dëmshme

Nuk janë relevante.

13. SHQYRTIMET LIDHUR ME HUDHJEN

13.1 Metodat për trajtimin e mbeturinave

Mos hedhni në sistemet e kanalizimit ose ujërat sipërfaqësor.

Produkti - çimentoja që ka tejkaluar jetën e saj të ruajtjes

Shënimi EWC: 10 13 99 (mbeturinat që nuk specifikohen ndryshe).

(dhe kur demonstrohet që përmban më tepër se 0.0002% Cr të tretshëm (VI): nuk do të përdoret/shitet përveç për përdorim në proceset e mbyllura të kontrolluara dhe krejtësisht të automatizuara ose duhet të riciklohet ose hedhet sipas legjislacionit lokal ose të trajtohet prapë me një agjent zvogëlues.

Produkti - mbetja e papërdorur ose derdhja e thatë

Shënimi EWC: 10 13 06 (grimcat tjera dhe pluhuri).

Mblidhni mbetjet e thata të papërdorura ose derdhjen e thatë ashtu siç është. Shenjoni kontejnerët. Ripërdorni nëse është e mundur

Varësisht nga shqyrtimet për jetën e ruajtjes dhe kërkesat për shmangien e ekspozimit ndaj pluhurit. Në rast të

hedhjes, ngurtësoni atë me ujë dhe hidheni sipas “Produktit të ngurtësuar pas shtimit të ujit”.

Produkti - materialet gjysmë të lëngshme

Lejoni të ngurtësohet, shmanguni hedhjes në sistemet e kanalizimit ose në trupat ujore (p.sh. përrojet) dhe hidheni sipas shpjegimit të mëposhtëm “Produktit të ngurtësuar pas shtimit të ujit”.

Produkti i ngurtësuar - pas shtimit të ujit

Hidheni sipas legjislacionit lokal. Shmanguni hedhjes në sistemin e kanalizimit ujqor.

Hidheni

Produktin e ngurtësuar si mbeturinë e betonit. Për shkak të inertizimit, mbeturina e betonit nuk është një mbeturinë e rrezikshme.

Shënimet EWC: 10 13 14 (mbeturina nga prodhimi i çimentos – betonit të mbetur ose llumit të betonit) ose 17 01 01 (mbeturinat e ndërtimit dhe demolimit - betoni).

Ambalazhimi:

Shënimi EWC: 15 01 01 (ambalazhimi me letër mbeturine dhe kartoni).

Tërësisht i zbrazur ambalazhimi duhet të hidhet në koshat e mbeturinave për letër mbeturine ose të trajtohet sipas legjislacionit lokal.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

14. INFORMACIONE PËR TRANSPORTIN

Çimentoja nuk mbulohet me rregulloren ndërkombëtare për transportimin e mallrave të rrezikshme (IMDG, IATA, ADR/RID), dhe prandaj nuk kërkohet klasifikimi.

Nuk nevojiten masa parandaluese përveç atyre të përmendura në Pjesën 8.

14.1 Numri i UN

Nuk është relevante.

14.2 Emri i duhur i transportit UN

Nuk është relevante.

14.3 Klasa(t) e rrezikut në transport

Nuk është relevante.

14.4 Grupi i ambalazhimit

Nuk është relevante.

14.5 Rreziqet mjedisore

Nuk është relevante.

14.6 Masat e veçanta parandaluese për shfrytëzuesin

Nuk është relevante.

14.7 Transporti në sasi të mëdha sipas Aneksit II të MARPOL73/78 dhe Kodit IBC

Nuk është relevante.

15. INFORMACIONE RREGULLATIVE

15.1 Rregulloret/legjislatiioni për siguri, shëndet dhe mjedis që janë specifike për substancën ose përzierjen

Informacione rregullative të BE

Çimentoja është një përzierje sipas REACH dhe nuk është lëndë e regjistrimit. Klinkeri i çimentos lirohet nga regjistrimi (Art 2.7 (b) dhe Aneksi V.10 i REACH).

Marketingu dhe përdorimi i çimentos është lëndë e kufizimit të përmbajtjes së Cr të tretshme (VI) Aneksi VII i REACH pika 47 komponimet e Kromit VI).

Legjislatiioni nacional:

Rregullorja për klasifikimin, emërtimin dhe ambalazhimin e substancave kimike dhe përzierjes (në fuqi prej 31.08.2010).

Rregullorja Nr. 13/2003 rregullon mbrojtjen e punëtorëve nga rreziqet lidhur me ekspozimin në vend të punës nga agjentët e dëmshëm kimik, akti për menaxhimin e mbeturinave dhe rregulloret e tij.

15.2. Vlerësimi i Sigurisë Kimike

Nuk është bërë ndonjë vlerësim i sigurisë kimike për këtë përzierje nga furnizuesi.

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC) Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 **Data e printimit:** 20 qershor, 2017

16. INFORMACIONE TJERA

16.1 Treguesi i ndryshimeve

Formati është në përputhje me Rregulloren (EC) Nr. 1907/2006 (REACH) dhe Rregulloren e tij të ndryshuar Nr. 453/2010.

Përzierja klasifikohet sipas Rregullores CLP (EC) № 1272/2008, Rregullores 1907/2006 CEE dhe ndryshimeve të saj.

Ndryshimet në sektor Versioni: 1/1 qershor ,2015

16.2 Përdorimet e identifikuar dhe përshkruarit dhe kategoritë e përdorimit

Tabela më poshtë ofron një pasqyrë të të gjitha përdorimeve të identifikuar relevante të çimentos ose lidhësit hidraulik

që përmbajnë çimento. Të gjitha përdorimet janë grupuar në këto përdorime të identifikuar për shkak të kushteve

specifike të ekspozimit për shëndetin e njeriut dhe mjedisin.

Kontrollet e lokalizuara janë nxjerrë (shikoni pjesën 8) të cilat duhet të zbatohen nga përdoruesi i çimentos ose Lidhësve hidraulik që përmbajnë çimento për ta vendosur ekspozimin në një nivel të pranueshëm

Përdorimet e identifikuara të përzierjes - çimentos

PROC	Përdorimet e Identifikuara - Përshkrimi i Përdorimit	Prodhimi/Form ulimi i materialeve ndërtimore	Përdorimit profesional/industrial të
2	Përdorimi në proces të mbyllur, të vazhdueshëm me ekspozim të kontrolluar kohë pas kohe, p.sh. prodhimi industrial ose profesional i lidhësve hidraulik	X	X
3	Përdorimi në proces të mbyllur grumbullues, p.sh. prodhimi industrial ose profesional i betonit tanimë të përzier	X	X
5	Përzierja në procesin grumbullues për formulimin e përzierjeve dhe artikujve, p.sh. prodhimi industrial ose profesional i betonit paraprakisht të përgatitur	X	X
7	Spërkatja industriale, p.sh. përdorimi industrial i suspensioneve të lagështa të lidhësve hidraulik përmes spërkatjes		X

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

8a	Transferimi i substancës ose përzierjes nga/në enë/kontejnerë të mëdhenj në hapësira të pa dizajnuara, p.sh. përdorimi i çimentos në thasë për përgatitjen e allçisë		X
8b	Transferimi i substancës ose përzierjes nga/në enët/kontejnerët e mëdhenj në	X	X

	Hapësira të dizajnuara, psh. mbushja e silove, kamionëve ose barkave në impiantet e çimentos		
9	Transferimi i substancës ose përzierjes në kontejnerë të vegjël, psh. mbushja e thasëve të çimentos në impiantet e çimentos	X	X
10	Përdorimi i rulëve ose brushave psh. produktet për përmirësimin e lidhjes mes sipërfaqeve ndërtimore dhe produkteve finale		X
11	Spërkatja jo industriale, p.sh. përdorimi profesional i suspensioneve të lagështa të lidhësve hidraulik përmes spërkatjes		X
13	Trajtimi i artikujve përmes zhytjes dhe derdhjes psh. mbulimi i produkteve ndërtimore me një shtresë për përmirësimin e performansës së produktit.		X
14	Prodhimi i përzierjeve ose artikujve përmes tabletimit, ndrydhjes, peletizimit, psh. prodhimi i qeramikave për dysheme	X	X
19	Përzierja manuale me kontakt intim dhe vetëm PPE në dispozicion, psh. përzierja e lidhësit të lagësht hidraulik në një punishte		X

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

22	Operacionet me mundësi të procesimit të mbyllur me minerale/metale në		X
----	---	--	---

	Temperatura e ngritur në mjedis industrial, psh. prodhimi i tullave		
26	Manipulimi i substancave të ngurta inorganike në temperaturë të ambientit, psh. përzierja e lidhësve hidraulik të lagësht	X	X

Përdorimet e identifikuar të substancave në përzierje

A) Përdorimet e identifikuar për klinkerin e çimentos Portland dhe pluhurin e qyngjit - njëjtë sikurse përzierja.

B) Materiali që ndihmon bluarjen dhe agjenti zvogëlues – Nuk është relevant sepse përqëndrimet e këtyre substancave janë nën kufijtë e koncentrimet të përcaktuar në CLP 1272/2008 (shikoni pikën 3).

16.3. Shkurtesat dhe akronimet

ACGIH	Konferenca Amerikane e Higjienisëve Industrial
ADR/RID	Marrëveshjet Evropiane për transportin e mallrave të rrezikshme përmes rrugës/hekurudhës
APF	Faktori i përcaktuar i mbrojtjes
CAS	Shërbimi i Abstrakteve Kimike
CLP	Klasifikimi, emërtimi dhe ambalazhimi (Rregullorja (EC) Nr 1272/2008)
COPD	Sëmundja Pulmonare Kronike Obstruktive
DNEL	Ka nxjerrë nivel pa efekt
EC50	Koncentrimi efektiv gjysmë maksimal
ECHA	Agjencia Evropiane e Kemikateve
EINECS	Inventari Evropian i Substancave kimike tregtare ekzistuese
EPA	Lloji i filtrit të ajrit me efikasitet të lartë
ES	Skenari i ekspozimit
EWC	Katallogu Evropian i Mbeturinave
FF P	Filtrimi kundër grimcave (për një përdorim)
FM P	Maska filtruese kundër grimcave me bombolë të filtrit
HEPA	Lloji i filtrit të ajrit me efikasitet të lartë
H&S	Shëndeti dhe Siguria
IATA	Shoqata Ndërkombëtare e Transportit Ajror
IMDG	Marrëveshja ndërkombëtare për transport detar të mallrave të rrezikshme LC50 Median Doza vdekjeprurëse
MEASE	Përlllogaritja e metaleve dhe vlerësimi i ekspozimit të substancave, EBRC Consluting GmbH për Eurometaux, http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-andreferences/mease.php
MS	Shteti Anëtar
OELV	Vlerat e kufirit të ekspozimit profesional

FLETA E TË DHËNAVE PËR SIGURINË

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: **Çimentoja**

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

PBT	Persistent, bio akumulues dhe toksik
PNEC	Përqendrim i parashikuar pa efekt
PROC	Kategoria e procesit
RE	Ekspozimi i përsëritur
REACH	Regjistrimi, Vlerësimi dhe Autorizimi i Kimikateve
RPE	Pajisjet mbrojtëse respirative
SCOEL	Komiteti Shkencor për Vlerat e kufirit të ekspozimit profesional
SDS	Fleta e të dhënave për sigurinë
SE	Ekspozim i vetëm
STP	Impianti për trajtimin e kanalizimit
STOT	Toksiciteti i organeve specifike
TLV-TËA	Vlera e Pragut Kufizues - Mesatarja e Peshuar Kohore
TRGS	Technische Regeln für Gefahrstoffe
VLE-MP	Mesatarja e kufirit të ekspozimit e peshuar sipas vlerës në mg për metër kub të ajrit
vPvB	Shumë persistent, shumë bio akumulues
ë/ë	Peshë për peshë
ËËTP	Impianti për trajtimin e ujërave të zeza
LC50	Përqendrim vdekjeprurës

16.4 Literatura kryesore dhe burimet e të dhënave

(1) *Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7*, UK Health and Safety Executive, 2006.

Available from: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.

(2) *Observations on the effects of skin irritation caused by cement*, Kietzman et al, *Dermatosen*, 47, 5, 184-189 (1999).

(3) *European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment*

(SCTEE) *opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement* (European Commission, 2002).
http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.

(4) *Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement*, NIOH, Page 11, 2003.

(5) *U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms*, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a) and 4th ed. EPA-821-R-02-013, US EPA, office of water, Washington D.C. (2002).

(6) *U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms*, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993) and 5th ed. EPA-821-R-02-012, US EPA, office of water, Washington D.C. (2002).

(7) *Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development.* NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.

Fleta e të dhënave për sigurinë

Sipas Rregullores (EC)Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Versioni i rishikuar: 1/1 qershor, 2017 Data e printimit: 20 qershor, 2017

(8) *Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.*

(9) TNO report V8801/02, *An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats*, August 2010.

(10) TNO report V8815/09, *Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test*, April 2010.

(11) TNO report V8815/10, *Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test*, April 2010.

(12) *Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages*,
Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58.

(13) *Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro*;
Gminski et al,
Abstract DGPT conference Mainz, 2008.

(14) *Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement*, Patrick A. Hessel and John
F. Gamble, EpiLung
Consulting, June 2008.

(15) *Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010*, Hilde Notø, Helge Kjuus, Marit Skogstad and Karl-
Christian Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.

(16) MEASE, Metals estimation and assessment of substance exposure, EBRC Consulting GmbH for
Eurometaux, <http://www.ebrc.de/industrial-chemicals-reach/projects-and-references/mease.php>.

(17) *Occurrence of allergic contact dermatitis caused by chromium in cement. A review of epidemiological investigations*, Kåre Lenvik, Helge Kjuus, NIOH, Oslo, December 2011.

16.5 Kwshillat trajnuese

Pwrveç programeve tw trajnimit pwr shwndetin, sigurinw dhe mjedisin pwr punwtorwt e tyre, kompanitw duhet tw sigurohen qw punwtorwt t'i lexojnw, kuptojnw dhe zbatojnw kwrkesat e kwttij SDS.

16.6 Informacione shtesë

Shikoni Aneksin(et) për ES të substancave në vijim:

Informacionet kryesore nga ES të substancave në përzierje është përfshirë në pjesën 1,2,3,8,12.

16.7 Klasifikimi dhe procedura e përdorur për nxjerrjen e klasifikimit për përzierjet sipas Rregullores (EC) 1272/2008 [CLP]

Fleta e të dhënave për sigurinë

Sipas Rregullores (EC) Nr. 1907/2006 (REACH) e pershtatur me UA- MMPH 18/2017

Produkti: Çimentoja

Klasifikimi sipas Rregullores (EC) Nr. 1272/2008	Procedura e klasifikimit
Pezmatimi i lëkurës 2, H315	Në bazë të të dhënave të testuara
Dëmtimi i syve 1, H318	Në bazë të të dhënave të testuara
Ndjeshmëria e lëkurës 1B, H317	Përvoja njerëzore
STOT SE. 3, H335	Përvoja njerëzore

16.8 Klauzola për mos marrjen e përgjegjësisë

Informacionet në këtë fletë të të dhënave pasqyrojnë njohuritë aktuale në dispozicion dhe janë të besueshme me kusht që produkti përdoret sipas kushteve të përshkruara dhe në pajtim me aplikacionin e saktësuar në ambalazhim dhe/ose në literaturën për udhëzimet teknike. Çfarëdo përdorimi i produktit, përfshirë përdorimin e produktit në kombinim me ndonjë produkt tjetër ose ndonjë proces tjetër, është përgjegjësi e përdoruesit.

Nënkuptohet që përdoruesi është përgjegjës për përcaktimin e masave të duhura të sigurisë dhe për zbatimin e legjislacionit që i mbulon aktivitetet e tij/saj.

E vlefshme prej: 20 qershor, 2017

Versioni i fundit Tetor 2019 sipas UA-MMPH 18/2017